T071 BL 1 (027) Nói Về Pháp An Cư-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Bộ Hòa Lê Ngũ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

LUAÄT DI SA TAÉC BOÄ HOØA HEÂ NGUÕ PHAÀN QUYEÅN 19

Phaàn 3: NOÙI VEÀ CAÙC PHAÙP: THOÏ GIÔÙI, BOÁ TAÙT, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, Y, GIAØY DEÙP DA, THÖÙC UOÁNG V.V...

Ñoaïn 3: NOÙI VEÀ PHAÙP AN CÖ

Ñöùc Phaät ôû thaønh Vöông-xaù. Khi aáy, caùc Tyø-kheo, Xuaân, Haï, Ñoâng taát caû thôøi du haønh, ñaïp cheát truøng coû, mang y vaät naëng meät nhoïc treân loä trình, caùc cö só thaáy cheâ traùch noùi: Caùc Sa-moân ngoaïi ñaïo, Baø-la- moân coøn bieát muøa Haï trong ba muøa thì An cö. Caùc loaøi chim laïi laøm toå, laøm hang ñeå ôû yeân trong muøa naøy. Ngöôïc laïi, caùc Tyø-kheo khoâng bieát ba muøa, muøa naøo neân ñi muøa naøo khoâng neân ñi. Caùc Tyø-kheo thöôøng noùi thieåu duïc, töø bi, hoä nieäm chuùng sinh, maø nay giaäm ñaïp, khoâng coù taâm nhaân töø, traéc aån, laø khoâng haïnh Sa-moân, phaù phaùp Sa-moân. Caùc Tyø- kheo Tröôûng laõo nghe, beøn nghieâm khaéc quôû traùch, roài baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi caùc Tyø-kheo: - Söï thaät caùc oâng coù nhö vaäy khoâng? - Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch, roài baûo caùc Tyø-kheo: - Khoâng neân taát caû thôøi ñeàu du haønh, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Töø nay cho pheùp muøa Haï phaûi An cö. Kieát phaùp An cö: Ñeå troáng vai beân phaûi, côûi boû giaøy deùp, quyø goái, chaáp tay, höôùng ñeán moät Tyø-kheo thöa: Tröôûng laõo nhaát taâm nieäm: Toâi Tyø-kheo... an cö muøa Haï nôi truù xöù naøy, ba thaùng tröôùc, nöông nôi xoùm laøng... phoøng xaù... neáu phoøng xaù coù hö hoaïi neân tu boå. Noùi nhö vaäy Ba laàn. Vò kia noùi toâi ghi nhaän. Caùc Tyø-kheo ngaøy naøo cuõng kieát An cö, hoaëc hai ngaøy cho ñeán naêm ngaøy, moät laàn kieát, baïch Phaät. Phaät daïy: Khoâng neân kieát nhö vaäy, neân ngaøy Boá-taùt cuoái muøa Xuaân, chia phoøng xaù ngoïa cuï, roài ngaøy moàng moät muøa Haï kieát An cö. Coù Tyø-kheo muoán nöông nôi döôùi con voi, hoaëc nöông nôi xe coä

kieát An cö. Laïi coù Tyø-kheo muoán nöông nôi nhaø bò phuù baùt An cö. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Ñeàu khoâng neân kieát nhö vaäy, vi phaïm, phaïm Ñoät-kieát-la. Cho pheùp kieát nôi choã ñuû ngoài kieát giaø vaø y baùt khoâng bò möa öôùt maø An cö. Coù caùc Tyø-kheo An cö nôi choã khoâng coù söï cöùu hoä, bò giaëc cöôùp ñoaït. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö nôi goø maû, bò phi nhaân gaây naõo. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö treân caây, bò raén ñoäc laøm khoán khoå. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö trong nhaø lôïp baèng da, beân trong loã muõi bò sinh thòt. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö nôi choã ñaát troáng da bò loät, baïch Phaät. Phaät daïy: Nhöõng choã treân ñeàu khoâng kieát kieát. Baáy giôø, caùc baïch y thænh Tyø-kheo An cö ôû choã khoâng coù söï cöùu hoä, baïch: Ñaïi ñöùc coù theå An cö nôi choã ñoù, toâi coù theå töø xa laøm vieäc cöùu hoä. Quyù vò baïch Phaät. Phaät daïy: Cho thoï. Laïi coù Tyø-kheo nôi goø maû, lo ngaïi nôi nhaân gian khoâng coù phoøng xaù ngoïa cuï,

muoán ôû laïi goø maû An cö, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu coù theå heä nieäm taïi tieàn, khoâng coù söï sôï seät thì cho pheùp. Laïi coù caùc Tyø-kheo, muoán boá trí moät choã treân luøm caây trong khoâng trung ñeå An cö, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp, nhöng tröôùc heát neân duøng ñaù neùm treân caây, hoaëc laáy caây saøo ñaäp, laéng nghe coù aâm thanh naøo phaùt ra hay ñeå coù vaät gì chaïy ra. Neáu khoâng coù tieáng gì khaùc, khoâng coù vaät gì chaïy ra, sau ñoù môùi vaøo. Laáy buøn keát dính caùc choã hieåm yeáu ñeå coù söï baèng phaúng, chung quanh laøm vaùch ñaát, ñaët cöûa ñeå ñoùng môû. Luùc aáy, Long vöông A-naäu-ñaït thænh caùc Tyø-kheo An cö nôi hang ôû trong cung, duøng naêm traêm kim ngaân vaø caùc chaâu baùu laøm thaønh, caùc Tyø-kheo khoâng daùm ñeán, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñeán. Caùc Tyø- kheo muoán laøm caáp ñeå ñi, loùt ñaù ñeå ngoài, vaø ñaù ñeå röûa chaân, ñeàu duøng baèng vaøng, baïc, xaáu hoå khoâng daùm, baïch Phaät. Phaät daïy: Vaøng baïc nôi ñoù cuõng nhö ñaát ñaù ôû ñaây, tuøy yù söû duïng. Laïi coù caùc Tyø-kheo An cö nôi coù caùc naïn veà giaëc, quan laïi, ngöôøi thaân beøn baïch Phaät. Phaät daïy: Neân traùnh ñi choã khaùc An cö. Coù hai thöù An cö: tieàn An cö vaø haäu An cö. Neáu khoâng coù vieäc gì thì neân tieàn An cö, coù vieäc gì thì cho pheùp haäu An cö. Tyø-kheo haäu An cö ñeán choã khaùc, Tyø-kheo kia khoâng cung caáp phoøng xaù ngoïa cuï, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân cung caáp. Ñaõ caáp roài khoâng ôû, laïi ñoaït phoøng cuûa ngöôøi khaùc, baïch Phaät. Phaät daïy: Nhaän ñöôïc phoøng naøo ôû phoøng naáy. Tyø-kheo khi muoán An cö, neân truø lieäu tröôùc, choã naøy coù naïn, khoâng naïn, khoâng naïn neân ôû, coù naïn neân ñi. Baáy giôø, taïi thaønh Xaù-veä, coù Tröôûng giaû teân laø Öu-ñaø-dieân tin öa

Phaät phaùp, thöôøng cung caáp cho caùc Tyø-kheo. Khi An cö, vì Taêng laøm phoøng xaù, thieát trai nhaäp xaù, muoán nhaân vieäc aáy ñem phoøng daâng cuùng, môøi caùc Tyø-kheo ôû caùc truù xöù chung quanh, caùc Tyø-kheo e ngaïi khoâng daùm thoï. Tröôûng giaû dò nghò cheâ traùch noùi: Toâi hao toán taøi vaät ñeå laøm thöùc aên, maø caùc Tyø-kheo khoâng chòu thoï thænh. Caùc Tyø-kheo ñem vaán ñeà baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp thoï. Neáu laøm nhaø cho Tyø-kheo-ni vaø phoøng cho ngoaïi ñaïo, cho ñeán laøm theàm caáp ñöôøng ñi, thieát trai môøi cuùng döôøng, ñeàu cho pheùp thoï. Neáu coù ngöôøi thænh hay khoâng ñöôïc thænh, phaûi ra ngoaøi cöông giôùi, taát caû tröôøng hôïp ñeàu cho pheùp baûy ngaøy phaûi trôû laïi. Coù moät Tyø-kheo töï mình khoâng bieát luaät, nhöng khoâng nöông nôi ngöôøi trì luaät, trong khi An cö sinh nghi, khôûi yù nieäm: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp ta khi An cö du haønh, khoâng coù choã ñeå hoûi, khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp An cö choã coù Tyø-kheo trì luaät. Neáu choã Tyø-kheo trì luaät phoøng xaù chaät heïp, cho pheùp ôû choã gaàn Tyø-kheo trì luaät, moãi baûy ngaøy tôùi moät laàn, trong khi ñoù, taâm nieäm, töø xa nöông vò trì luaät maø An cö. Coù moät Tyø-kheo, chia phoøng xaù ngoïa cuï roài, khoâng khôûi yù nieäm: Nay toâi An cö, mieäng cuõng khoâng noùi, sau sinh nghi hoái: Ta khoâng kieát An cö, coù thaønh An cö khoâng? Baïch Phaät. Phaät daïy: Vì An cö, thoï phoøng xaù, traûi ngoïa cuï, tuy khoâng phaùt taâm, mieäng noùi ñeå kieát, cuõng ñöôïc goïi laø An cö. Luùc naøy, nôi thaønh Xaù-veä, ngöôøi ta muoán ñaøo con keânh thoâng nöôùc nôi Kyø-hoaøn, Vua

Ba-tö-naëc nghe ra leänh: Ai ñaøo keânh thoâng nöôùc nôi Kyø-hoaøn phaûi bò ñaïi toäi. Sau ñoù, nôi bieân giôùi coù vieäc, Vua töï xuaát chinh. Caùc ngoaïi ñaïo muoán cuøng taäp trung löïc löôïng ñaøo keânh thoâng nöôùc. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc aáy noùi vôùi caùc Öu-baø-taéc, Öu-baø-taéc noùi: Vieäc naøy khoâng phaûi thuoäc quyeàn ngaên caám cuûa chuùng toâi, caàn phaûi ñeán taâu vôùi Vua. Caùc Tyø-kheo noùi: Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp trong khi An cö ñi quaù baûy ngaøy. Nhaø Vua hieän ôû caùch xa ñaây laøm sao ñeán kòp. Quyù vò baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy, Ñöùc Phaät taäp hôïp Tyø-kheo Taêng, baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay coù vieäc Phaät, Phaùp, Taêng hay caùc vieäc tö, caàn ñi ngoaøi baûy ngaøy, cho pheùp baïch nhò Yeát-ma thoï möôøi laêm ngaøy hoaëc moät thaùng ñeå ra ngoaøi giôùi. Moät Tyø-kheo xöôùng: Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân… vì coâng vieäc… muoán ñi ra ngoaøi cöông giôùi, ngoaøi baûy ngaøy thoï ba möôi ñeâm, seõ trôû laïi ñaây An cö. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng chaáp thuaän. Ñaây laø lôøi taùc baïch. Ñaïi ñöùc Taêng xin laéng nghe! Tyø-kheo naøy teân… vì coâng vieäc…

muoán ñi ra ngoaøi cöông giôùi, ngoaøi baûy ngaøy laïi thoï ba möôi ñeâm, roài trôû laïi ñaây An cö. Caùc Tröôûng laõo naøo chaáp thuaän thì im laëng. Vò naøo khoâng ñoàng yù thì xin noùi. Taêng ñaõ thuaän cho Tyø-kheo… laïi thoï ba möôi ñeâm ra ngoaøi cöông giôùi roài. Taêng chaáp thuaän neân im laëng. Vieäc nhö vaäy, thoï trì nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo An cö, thöùc aên cuõng khoâng ñuû, khôûi yù nieäm: Ta ôû ñaây, trong khi An cö, thöùc aên cuõng khoâng ñuû, song Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp phaù An cö, ta neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì nhaân duyeân aáy, cho pheùp phaù An cö, khoâng coù toäi. Laïi coù moät Tyø-kheo An cö, coù moät Tyø-kheo-ni quyeán ruõ cuøng taùc haïnh baát tònh. Tyø-kheo aáy nghó: Loøng ngöôøi deã thay ñoåi, sau coù theå ta ñoåi yù, nhöng Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp phaù An cö, ta neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì lyù do aáy cho pheùp phaù An cö, khoâng coù toäi. Thöùc-xoa-ma-na, cho ñeán huyønh moân cuõng ñöôïc nhö vaäy. Neáu quoác vöông muoán phaù hoaïi phaïm haïnh, cho ñeán cha meï thaân thích cuõng ñöôïc nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo An cö, baét gaëp moät kho taøng quyù giaù, khôûi yù nghó: Cuûa kho taøng naøy ñuû nuoâi soáng moät ñôøi ta, neáu ôû laâu, yù nieäm naøy coù theå bò lung laïc, nhöng Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp phaù An cö, ta neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Vì nhaân duyeân naøy cho pheùp phaùp An cö, khoâng toäi. Neáu chöùng kieán söï vui söôùng, khoå ñau cuûa quoác vöông, cuûa ngöôøi toân quyù, keå caû cuûa cha meï, vì sôï maát ñaïo yù, ñeàu cuõng giaûi quyeát nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo An cö, nghe coù Tyø-kheo muoán phaù Taêng, khôûi yù nieäm: Neáu coù phaù Taêng söï, Taêng khoâng ñöôïc hoøa hôïp, khoâng ñöôïc an laïc, do Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp phaù An cö, ta neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp vì nhaân duyeân aáy phaù An cö, khoâng coù toäi. Laïi coù moät Tyø-kheo An cö, nghe truù xöù khaùc coù Tyø-kheo muoán phaù Taêng, maø laø choã thaân haäu, khôûi yù nghó: Neáu ta ñeán can giaùn chaéc nghe lôøi ta, song Ñöùc Theá Toân khoâng cho pheùp ta phaù An cö, ta neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp, vì nhaân duyeân aáy phaù An cö, khoâng coù toäi. Neáu coù theå sai ngöôøi can giaùn vì vieäc naøy maø ñi, nôi ñoù

Taêng ñaõ phaù heát, töï mình hoøa hôïp, hoaëc khieán ngöôøi hoøa hôïp, vì vieäc naøy maø ñi, cuõng nhö vaäy. Tyø-kheo-ni coù theå hoøa hôïp Taêng, cuõng nhö vaäy. Baáy giôø, coù ñoaøn khaùch buoân döøng nghæ, caùc Tyø-kheo muoán nöông theo hoï An cö, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp nöông ñoaøn khaùch buoân An cö. Trong khi An cö, boãng nhieân hoï laïi ñi, caùc Tyø-kheo khoâng bieát

neân theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Cho pheùp ñi theo hoï. Caùc khaùch buoân chia laøm hai ñoaøn, caùc Tyø-kheo khoâng bieát laøm theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Ñoaøn naøo coù loøng tin öa, phong phuù, vui veû, thì ñi theo. Tyø-kheo coù trì luaät, nôi ñoù coù nhieàu vò trì luaät, cho pheùp theo boä naøy maø ñi. Neáu nöông nôi ngöôøi chaên traâu, chaên deâ, ngöôøi laøm beø, ngöôøi ñi thuyeàn An cö, ñeàu cuõng nhö vaäy. Coù caùc Tyø-kheo trong khi An cö, phoøng xaù, ngoïa cuï bò chaùy khoâng coù choã ôû, khoâng bieát neân nhö theá naøo, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu bò löûa chaùy, nöôùc troâi, naïn Vua, naïn giaëc, naïn phi nhaân, naïn sö töû, hoå lang, caùc truøng ñoäc cho ñeán loaøi kieán, nöôùc, gioù ñeàu cho pheùp phaù An cö, khoâng coù toäi. Khi aáy, Baït-nan-ñaø thoï An cö Boá-taùt roài, ñi giöõa ñöôøng thaáy hai truù xöù, nhieàu y thöïc ñöôïc daâng cuùng, Baït-nan-ñaø beøn vaøo hai nôi ñoù, moãi choã ñeàu nhaän phaân nöûa phaåm vaät. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Nhaân vieäc naøy Phaät taäp hôïp caùc Tyø-kheo Taêng, hoûi Baït-nan-ñaø: Thaät söï oâng coù nhö vaäy khoâng? Baïch Theá Toân! Coù. Ñöùc Phaät baèng moïi caùch quôû traùch: OÂng laø ngöôøi ngu si, taïi sao ñaõ thoï thænh cuûa ngöôøi khaùc, vì lôïi döôõng ñeán An cö hai truù xöù? Phaät baûo caùc Tyø-kheo: Töø nay, Tyø-kheo naøo nhaän söï môøi cuûa ngöôøi khaùc nôi tieàn An cö, Boá-taùt roài ñeán giöõa ñöôøng, thaáy hai truù xöù, nhieàu y thöïc ñöôïc daâng cuùng beøn ôû laïi, thì khoâng thaønh tieàn hay haäu An cö, maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø- kheo naøo nhaän söï môøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, Boá-taùt roài maø ñi chöa tôùi nôi, ñeán ngaøy möôøi baûy, töôùng aùnh saùng xuaát hieän, Tyø-kheo aáy khoâng thaønh tieàn An cö maø thaønh haäu An cö, khoâng phaù An cö, maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän söï môøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, Boá-taùt roài, ñeán kieát An cö, khoâng thoï baûy ngaøy ra ngoaøi giôùi, trong voøng baûy ngaøy, trôû laïi hay khoâng trôû laïi, Tyø-kheo aáy khoâng thaønh tieàn An cö, neáu coù haäu An cö, thì khoâng phaù An cö, khoâng maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, Boá-taùt roài, ñeán kieát An cö, thoï baûy ngaøy ra ngoaøi giôùi, khoâng trôû laïi, khoâng thaønh tieàn An cö, neáu coù haäu An cö, thì khoâng phaù An cö, nhöng maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu trong voøng baûy ngaøy maø trôû laïi, khoâng phaù An cö, khoâng phaïm toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, Boá-taùt roài, ñeán kieát An cö, tröôùc Töï töù baûy ngaøy, khoâng coù taùc phaùp baûy ngaøy maø ra ngoaøi giôùi, cuõng khoâng thaønh tieàn An cö, maø thaønh haäu An cö, khoâng phaù An cö, maéc toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu coù taùc phaùp baûy ngaøy maø ra ngoaøi giôùi, khoâng phaù phaùp An cö, khoâng phaïm toäi traùi vôùi lôøi noùi. Tyø-kheo naøo, nhaän lôøi cuûa ngöôøi khaùc thuoäc tieàn An cö, ñeán nôi kia Boá-taùt, cuõng nhö vaäy.

Tyø-kheo naøo, nhaän lôøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, Boá-taùt roài, ñeán giöõa ñöôøng, thaáy hai truù xöù coù nhieàu y thöïc daâng cuùng, beøn ôû laïi khoâng ñi, phaù phaùp An cö, traùi vôùi lôøi noùi, phaïm toäi Ñoät-kieát-la. Neáu nhaän lôøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, Boá-taùt roài ñi khoâng ñeán, ñeán ngaøy möôøi baûy, töôùng aùnh saùng xuaát hieän, Tyø-kheo aáy phaù An cö, traùi vôùi lôøi noùi, phaïm hai toäi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, Boá-taùt roài ñeán kieát An cö, khoâng thoï baûy ngaøy ra ngoaøi giôùi, trong baûy ngaøy trôû laïi hay khoâng trôû laïi, vaø thoï baûy ngaøy, trong baûy ngaøy khoâng trôû laïi, ñeàu phaù An cö, traùi vôùi lôøi noùi, maéc hai toäi. Neáu trong baûy ngaøy trôû laïi, khoâng phaù An cö, khoâng phaïm toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, Boá-taùt roài ñeán kieát An cö, tröôùc Töï töù baûy ngaøy, khoâng coù phaùp maø ra ngoaøi giôùi baûy ngaøy, phaù An cö, traùi vôùi lôøi noùi, maéc hai toäi. Neáu coù baûy ngaøy ra ngoaøi giôùi, khoâng phaù An cö, khoâng phaïm toäi traùi vôùi lôøi noùi. Neáu nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc, haäu An cö, ñeán choã kia Boá-taùt, cuõng nhö vaäy. Coù moät Tyø-kheo tìm choã An cö, thaáy coù caùi hang khoâng, khôûi yù nieäm: Ta seõ An cö nôi ñaây. Laïi coù soá ñoâng Tyø-kheo thaáy, cuõng laïi coù yù nieäm nhö vaäy maø khoâng bieát nhau. Tröôùc khi An cö ñeán ngaøy Boá-taùt, hai beân cuøng taäp hôïp nôi ñoù, ñeàu noùi: Tröôùc ñaây toâi ñaõ tìm ra caùi hang naøy. Khoâng bieát ai ñöôïc ôû, baïch Phaät. Phaät daïy: Neáu ai ñeán tröôùc neân laøm daáu, hoaëc ñeà teân mình nôi vaùch, hoaëc noùi vôùi ngöôøi ôû chung quanh hang, sau laáy ñoù laøm chöùng, thì ngöôøi naøy ñöôïc ôû. Laïi coù Tyø-kheo tröôùc chieám truù xöù, sau roài khoâng ñeán, Tyø-kheo khaùc khoâng daùm ôû, beøn boû troáng truù xöù ñoù, baïch Phaät. Phaät daïy: Neân xoùa caùi daáu, hoaëc noùi ñeå cho moïi ngöôøi ñeàu bieát, khieán Tyø-kheo khaùc ñöôïc ôû.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.